

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I FALUN**
Förvaltningsrättsnotarien
Emil Lindmark

DOM
2018-01-17
Meddelad i Falun

Mål nr
5461-17

SÖKANDE

Byggfram Entreprenad AB, 556634-2761
Amalia Jönssons gata 3
421 31 Västra Frölunda

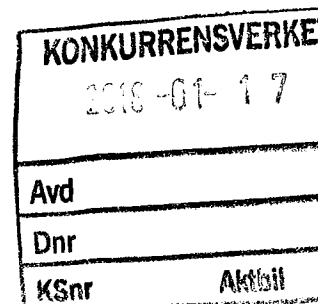
MOTPART

Göteborgs Egnahem AB, 556095-3829
Box 4034
422 04 Hisings Backa

Ombud: Advokaterna Johan Lidén och Sara Fogelberg
Front Advokater AB
Kungstorget 2
411 17 Göteborg

SAKEN

Offentlig upphandling

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten avslår ansökan om överprövning.

Dok.Id 212082

Postadress
Box 45
S-791 21 Falun

Besöksadress
Kullen 4

Telefon
023-383 00 00
E-post: forvaltningsrattenifalun@dom.se
www.forvaltningsrattenifalun.domstol.se

Telefax
023-383 00 80

Expeditionstid
måndag–fredag
08:00–12:00
13:00–16:00

BAKGRUND OCH YRKANDEN M.M.

Göteborgs Egnahem AB (Egnahem) genomför genom ett förenklat förfarande enligt lagen (2016:1145) om offentlig upphandling (LOU) en upphandling av "Byte av enstegstätade fasader till ventilerade träfasader" (diariernr 2017-0049). Tilldelningsbeslut fattades den 27 november 2017, varvid anbudet från Byggfram Entreprenad AB förkastades med hänvisning till att det inte klarade samtliga obligatoriska krav.

Byggfram Entreprenad AB (Byggfram) ansöker om överprövning och yrkar att upphandlingen ska rättas på så sätt att en ny anbudsutvärdering genomförs varvid dess anbud beaktas. Till stöd för sin talan anför Byggfram i huvudsak följande. Byggfram är förkastade på felaktiga grunder. Vid samtal meddelade Egnahem att Byggfram inte gått vidare i utvärderingen eftersom Byggfram inte klarat referenskraven för referensprojektet. Enligt Egnahem önskades referensprojekt på enskiktstätade fasader. Detta är felaktigt eftersom den befintliga enskiktstätade fasaden ska rivas och bytas ut till en ventilerad träfasad. Under rubriken "Krav avseende teknisk förmåga och kapacitet" i punkten AFB.52 anges att "Entreprenören skall bifoga ett referensprojekt (för liknande projekt med kvarboenden) för personal i ledande befattning som skall utföra arbetet och som ej är äldre än 5 år enligt bilaga 2." Med "För liknande projekt med kvarboenden" menas enligt Byggframs tolkning enkla byggarbeten med kvarboenden. Kravet i texten belyser också just kvarboenden som en viktig del av referensprojektet eftersom denna entreprenad kommer att påverka boenden i hög grad. Båda Byggframs referensprojekt har inslag av fasadarbeten. Detta måste vara godkända referenser att använda sig av vid fasadarbeten/byggarbeten. Det ska också poängteras att kravet enligt AFB.52 består av ett referensprojekt och Byggfram har lämnat två.

Egnahem bestrider bifall till ansökan och anför bland annat följande. Egnahems upphandlare förklarade i samtal med Byggfram att Byggframs anbud

förkastats på grund av att åberopade referensuppdrag inte uppfyller kravet om att avse liknande projekt eftersom uppdragen inte har omfattat några fasadarbeten. Det stämmer inte, så som Byggfram har anfört, att upphandlaren skulle ha sagt att det krävdes projekt som har avsett just enstegstätade fasader. Enligt beskrivningarna av Byggframs referensprojekt avsåg det första uppdraget en ombyggnation där Byggfram byggde två stycken bostäder i en lokal med tidigare förskoleverksamhet. Uppdraget beskrivs ha innefattat "installationsarbeten" samt "rivningsarbeten" hänförliga till betongbjälklag och betongväggar. Det andra uppdraget avsåg renovering samt ombyggnad av ett äldreboende till ett akutboende. I beskrivningen anges att entreprenaden omfattade "nya ytskikt, undertak, belysning samt VVS". Det finns ingen uppgift i beskrivningarna om att uppdragen skulle ha innefattat fasadarbeten. Tvärtom berör beskrivningarna endast invändiga arbeten. Upphandlingen är tydligt avgränsad till fasadarbeten. Förfrågningsunderlagets krav om att ett referensarbete ska ha avsett ett "liknande projekt" innebär därför att uppdraget måste ha omfattat fasadarbeten. Vad Byggfram anfört om att ett uppdrag "med kvarboende" ska anses som ett "liknande projekt" ryms inte inom en objektiv tolkning av kravet i förfrågningsunderlaget. Det kan i sammanhanget framhållas att samtliga övriga nio anbudsgivare i upphandlingen har angett referensuppdrag som omfattat fasadarbeten. Att godkänna Byggframs anbud skulle inte vara förenligt med kravet om "liknande projekt" för ett referensuppdrag. Egnahem har därför inte haft något annat val än att förkasta Byggframs anbud.

SKÄLEN FÖR FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten har att pröva om det på grundval av vad Byggfram anfört är visat att Egnahem brutit mot någon av de grundläggande principerna eller någon annan bestämmelse i LOU och detta medfört att Byggfram lidit eller kan komma att lida skada (20 kap. 6 § LOU). De grundläggande principerna innebär att upphandlande myndigheter ska behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt, genomföra upphandlingar på ett öppet

sätt samt iaktta principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet (4 kap. 1 § LOU).

I anbudshandlingen under rubriken ”Krav avseende teknisk förmåga och kvalitet” i punkten AFB.52 anges följande.

1. Entreprenören skall bifoga ett referensprojekt (för liknande projekt med kvarboenden) för personal i ledande befattning som ska utföra arbetet och som ej är äldre än 5 år enligt bilaga 2.
2. Anbudsgivaren skall verifiera att den person eller den personal som entreprenören avser att använda i arbetsmiljöarbetet, BAS-U, på plats har erforderliga kvalifikationer inom de senaste fem åren inom området arbetsmiljö/säkerhet samt specifika utbildningar inom eget arbetsområde.

Förvaltningsrätten gör följande bedömning.

Den nu upphandlade entreprenaden omfattar byte av enstegstätade fasader till ventilerade träfasader på 20 hus (jfr AFD.1 och AFA.21). Förfrågningsunderlagets krav om att ett referensarbete ska ha avsett ett ”liknande projekt” måste därför anses innebära att referensuppdraget ska ha omfattat fasadarbeten. Byggframs tolkning av kravet på referensarbeten vinner således inte stöd i förfrågningsunderlaget.

De två referensarbeten som Byggfram har bifogat sitt anbud har enligt beskrivningarna av uppdragen omfattat (1) byggande av två bostäder i lokal med dagisverksamhet, innefattande installationsarbeten och rivningsarbeten med sågning och bilning i betongbjälklag och betongväggar, samt (2) renovering och ombyggnad av äldreboende till akutboende, innefattande ombyggnad av gemensamhetskök, lägenheter, korridor samt entréer med nya ytskikt, undertak, belysning samt VVS. Det finns, likt vad Egnahem har anfört, ingen uppgift i Byggframs beskrivningar av referensuppdragen om att de har innefattat fasadarbeten. Vidare saknar Byggframs uppgifter om att

det enligt Egnahem önskades referensprojekt på enskiktstätade fasader stöd i utredningen.

Det ankommer på anbudsgivaren att se till att anbudet är komplett och innehåller samtliga uppgifter som efterfrågas i upphandlingen. Någon skyldighet för upphandlande myndighet att begära att en anbudsgivare rättar ett fel i en handling som getts in eller att en leverantör förtydligar eller kompletterar en sådan handling föreligger inte (jfr 4 kap. 9 § LOU).

Vad som framkommit i målet ger enligt förvaltningsrättens bedömning inte stöd för att Byggfram genom åberopade referensprojekt uppfyller kravet gällande teknisk förmåga och kvalitet. Egnahem har därför haft fog för att förkasta anbudet på den grund som skett. Det saknas sammanfattningsvis skäl för ingripande enligt LOU på de av Byggfram åberopade grunderna. Ansökan om överprövning ska därmed avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga (DV 3109/1C LOU).

Lina Nilsson Levin
tf. rådmann

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Den som vill överklaga förvaltningsrättens avgörande ska skriva till Kammarrätten i Sundsvall. **Skrivelsen ska dock skickas eller lämnas till förvaltningsrätten.** Adressen till förvaltningsrätten framgår av avgörandet.

Överklagandet ska ha kommit in till förvaltningsrätten **inom tre veckor** från den dag då klaganden fick del av avgörandet. Om avgörandet har meddelats vid en muntlig förhandling, eller det vid en sådan förhandling har angetts när det kommer att meddelas, ska dock överklagandet ha kommit in inom tre veckor från den dag som avgörandet meddelades. För offentlig part räknas tiden för överklagande alltid från den dag avgörandet meddelades.

Om sista dagen för överklagandet infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

Prövningstillstånd i kammarrätten

För att ett överklagande ska kunna tas upp i kammarrätten fordras att **prövningstillstånd** meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om

1. det finns anledning att betvivla riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
2. det inte utan att sådant tillstånd meddelas går att bedöma riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
3. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av högre rätt, eller
4. det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står förvaltningsrättens avgörande fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Överklagandets innehåll

Skrivelsen med överklagande ska innehålla

1. Klagandens person- eller organisationsnummer, postadress, e-postadress och telefonnummer till bostaden och mobiltelefon. Även adress och telefonnummer till arbetsplatsen ska anges, samt eventuell annan adress där klaganden kan nås för delgivning.

Om klaganden anlitar ombud, ska ombudets namn, postadress, e-post-adress, telefonnummer till arbetsplatsen och mobiltelefonnummer anges.

Om samtliga ovan nämnda person- eller adressuppgifter har lämnats tidigare i målet och fortfarande är aktuella behöver de inte uppges igen. Om någon uppgift ändras, ska ändringen utan dröjsmål anmälas till kammarrätten.

2. uppgift om det avgörande som överklagas – förvaltningsrättens namn, målnummer samt dagen för avgörandet,
3. de skäl som klaganden anger till stöd för en begäran om prövningstillstånd,
4. den ändring av förvaltningsrättens avgörande som klaganden vill få till stånd,
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Forts. nästa sida

Avtal före laga kraft i vissa mål

I vissa mål får avtal slutas innan tiden för överklagande av rättens avgörande har löpt ut. Detta gäller mål om överprövning enligt

- lagen (2007:1091) om offentlig upphandling,
- lagen (2007:1092) om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster,
- lagen (2011:1029) om upphandling på försvars- och säkerhetsområdet,
- lagen (2016:1147) om upphandling av koncessioner,
- lagen (2016:1145) om offentlig upphandling, eller
- lagen (2016:1146) om upphandling inom försörjningssektorerna

I de flesta fall får avtal slutas när tio dagar har gått från det att rätten avgjort målet eller upphävt ett interimistiskt beslut. I vissa fall får avtal slutas omedelbart. Ett överklagande av rättens avgörande får inte prövas sedan avtal har slutits. Fullständig information finns i 16 kapitlet i de ovan fyra förstnämnda lagarna och i 20 kapitlet i de två sistnämnda lagarna.

Ytterligare information

Behöver ni fler upplysningar om hur man överklagar kan ni vända er till förvaltningsrätten.

